

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

Tarih : 31.05.2019
Sayı : 3704
SDP : 640

ESAS NO : 2018/1309
KARAR NO : 2019/880

DAVACI : MUSTAFA YÜCEL PETROL AKARYAKIT TURİZM
NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

VEKİLİ : AV. İBRAHİM SOLAK-E Tebligat

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI

VEKİLİ : AV. MEHMET METE BAŞBUĞ

Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No. 9 Bilkent Ankara

DAVANIN ÖZETİ : Akaryakıt ve LPG satış bayi olan şirketin, Adıyaman ilinde faaliyet gösteren Otogaz Bayilerinin aralarında anlaşarak fiyat yükseltmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle 56.812,82 TL idari para cezasıyla tecziyesine dair 30.032018 tarih ve E:4174 sayılı işlemin kendisi ile ilgili kısmının; Adıyaman ilinde akaryakıt ve LPG satışı konusunda yetkili kurumlardan almış olduğu izinle faaliyet sürdürdüğü, dava konusu işleme dayanak olarak salt kahta gündem gazetesinin internet sitesindeki 24.8.2014 tarihinde yer alan haberin ve ATSO tarafından yapılan toplantılarda alınan kararları gösterilmesi yasal ve meşru dayanaktan yoksun olduğu, aksine söz konusu yerel haberde ve ATSO tarafından yapılan toplantılarda ele alınan konuların tamamı yakıt istasyonlarının rekabet içerisinde olduğunu izah ettiği, rekabeti sınırlayıcı eylem ve anlaşmalar içerisinde hiçbir zaman olmadığı, yetki, şekil, sebep, konu, amaç unsurları bakımında hukuka aykırı olduğu, eksik inceleme yapıldığı, somut delil ve tespitte dayanmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak davanın süre aşımı yönünden reddi gerektiği esasa ilişkin olarak ise eksik inceleme sonucu karar alındığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı, kurulun Adıyamanda faaliyet gösteren 30 akaryakıt istasyonuna kapsamlı bir soruşturma açtığı, 29 Kasım 2016 tarihindeki şikayetle başlayan sürecin kararın verildiği 29 Mart 2018 tarihine kadar yaklaşık 16 ay sürdüğü, söz konusu sürede taraflara ilişkin bizzat Adıyamanda yerinde incelemeler yapıldığı ve taraflardan çok sayıda bilgi belge talep edildiği, kurum raporlarından yapılan yerinde incelemelerde Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odasında yapılan ve teşebbüs temsilcilerinin katıldığı bir toplantıya ilişkin resimler ve tutanaklar ile bir internet sitesinde yer alan toplantıda alınan kararların yer aldığı bir haberin tespit edildiği, kurul kararının 67. Paragrafında da belirtildiği üzere söz konusu toplantıya davacının temsilcisinin de katıldığı, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı kurul kararının 38. Paragrafında belirtildiği üzere akaryakıt sektörünün Adıyamanın en sıkıntılı sektörlerinden biri olduğunu vurguladığı ve buradaki sıkıntıların çözümü noktasında ortak hareket edeceklerini ifade ettiği, bayiler arasındaki rekabetten ve fiyat farklılığından yakındığı, toplantı sonunda fiyat farklılığını denetlemek ve engellemek üzere beş kişilik bir komisyon kurulduğunun ifade edildiği, kurul kararının 66. Paragrafında da belirtildiği üzere özdercinin kurula yaptığı birinci savunmasında toplantının akaryakıt bayilerinin aşırı rekabetin engellenmesi amacıyla yapıldığını ileri sürdüğü, davacının bu toplantıda yer almış olması ve alınan kararlara itiraz etmeyerek toplantı kararlarını kabul etmesi kanunu ihlal etmesi açısından yeterli bir gösterge olduğu, dava konusu işlemin yetki sebep konu şekil ve amaç

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1309

KARAR NO : 2019/880

e. Mühnasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi.

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında, bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği belirtilmiştir, "Önaraştırma" başlıklı 40. Maddesinde Kurul, resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verileceği kuralı yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; Davalı Kuruma 29.11.2016 tarihinde 6916 sayı ile intikal eden şikayet başvurusunda, Adıyaman il merkezinde bulunan ve otogaz satışı faaliyeti gösteren bayilerin daha önce farklı fiyat tarifeleri uyguluyorken, yaklaşık bir aydır aynı fiyat tarifelerini uyguladıkları, bayilerin aralarında anlaşmak suretiyle ortak bir fiyat belirleyip tüketicilere söz konusu fiyat üzerinden satış yaptıkları iddiaları üzerine ve kuruma farklı tarihte gelen başvurularda birlikte değerlendirilerek 30.11.2016 tarihli ilk inceleme raporu hazırlandığı, ilk inceleme raporunun 6.12.2016 tarihli Rekabet Kurulu toplantısında görüşülerek dosyalarda yer alan iddialara yönelik ön araştırma yapılmasına karar verildiği, Ön araştırma sonucunda düzenlenen 6.1.2017 tarihli rapor Rekabet kurulunun 19.1.2017 tarihli toplantısında görüşüldüğü ve davacının da aralarında bulunduğu kurul kararında belirtilen dava dışı diğer 15 şirket hakkında 4054 sayılı yasanın 41. Maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verildiği, savunmaların istendiği ve on dört firmanın daha soruşturmaya dâhil edildiği, yapılan soruşturma sonucunda 29.3.2018 tarihli Kurul toplantısında tesis edilen 18-09/180-85 sayılı dava konusu Kurul kararıyla; incelemede, yerinde bulunmuş belgeler ve yapılan tespitler ile teşebbüsün usul ve esasa ilişkin itirazları dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun kötüye kullanılması halinde verilecek para cezalarına ilişkin

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1309
KARAR NO : 2019/880

yönetmeliğin 5. Maddesinin birinci fıkrasının a bendi ile ikinci fıkrası ve 7. Maddesi uyarınca verilen 56.812,82 TL idari para cezasının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır. Bu itibarla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesine dayalı olarak bir rekabet ihlaline idarî para cezası uygulanabilmesi için, Kanun'un 4. maddesinde belirtilen rekabete aykırı bir anlaşmanın yapılması ya da uyumlu eylemin gerçekleşmesi ve ayrıca bu hukuka aykırı davranışların varlığının ortaya konulması gerekir.

Anılan Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde ise maddenin amacı bakımından anlaşmanın, Medeni Hukuk'un geçerlilik koşullarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü **uzlaşma** ya da **uyuşma** anlamında kullanıldığı, anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının bir öneminin olmadığı belirtilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde; rekabetin sağlandığı bir piyasa ekonomisinde fiyat ve kâr göstergelerinin müdahalelerden uzak olarak belirleneceği; rekabetin, piyasa ekonomisinin işlerliğini sağlayan araç durumundaki bir süreç olduğu, rekabeti oluşturacak şartların bulunmaması durumunda piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işleminin mümkün olamayacağı, bu sürecin sağlıklı işlemini temin etmek bakımından teşebbüslerin rekabete aykırı fiil ve davranışlardan sakınması gerektiği belirtilmiştir.

Rekabeti ihlâl edici amacın belirlenebildiği durumlarda, rekabete aykırı olduğu iddia edilen fiil ve davranışların mahiyetinin belirlenmesi asgari seviyede önem taşımaktadır. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un aktarılan hükümleri ve buna ilişkin gerekçelerde özetle; rekabetin ihlal edilmesini amaç edinen fiil ve davranışların yasaklandığı belirtilmiştir. Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin fiyat ve maliyet gibi bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında rekabeti ihlal edici bir amacın olduğu şüphesinin ortaya çıkacağı açıktır. Rekabete hassas bilgilerin paylaşımının belirli bir süreç dâhilinde tekrarlanıyor olması da bu şüpheyi destekler ve bir anlaşmanın varlığını ortaya koyar niteliktedir. Ayrıca bilgi paylaşımının tekrar etmiyor olmasının, rekabete hassas bilgi paylaşımını rekabete aykırı bir anlaşma olmaktan çıkarmayacağı, bu durumun her somut olayın niteliğine göre ilgili mercilerce değerlendirileceği de açıktır.

Dava konusu uyuşmazlıkta; soruşturma raporu ve eklerinin incelenmesinden, davacı teşebbüsün 24.8.2014 tarihinde Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde gerçekleşen otagaz istasyonu yetkilileri ile yapılan toplantıya katıldığı, söz konusu toplantıda Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mahmut Uslu tarafından, istasyonlar arasındaki rekabetten ve fiyat farklılığından çok şikayetçi olduğunun dile getirildiği, toplantı sonunda somut bir karara vararak bu sorunu kesin bir şekilde çözme kararlılığına yönelik beyanlarda bulunulduğu, tavsiye edilen fiyat üzerinden azami %4 indirim yapılması hususunun toplantıda karara bağlandığı, bu karara uyum gösterilmesini temin etmek için istasyonları denetlemekle görevli beş kişilik bir komisyon kurulduğunun ATSO'ya ait bilgisayardan ele geçirilen word belgesinden anlaşıldığı, nitekim soruşturma kapsamında olan dava dışı ÖZDERECİ tarafından verilen savunmada "...LPG dağıtım firmalarının bir çoğunun Adıyamanda bulunduğunu ve bu firmaların bazılarının da kendi istasyonlarının olduğu, bu

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1309
KARAR NO : 2019/880

sebeple çok kırıcı bir rekabetin yaşandığı, İstasyon sahiplerinin neredeyse alış fiyatına LPG sattıkları ve bu durumun piyasada faaliyet gösteren diğer bayileri çok zor duruma soktuğu, bazı bayilerin istasyonlarını dahi satmak zorunda kaldığı, Toplantının; LPG dağıtım firmalarını ve destek verdikleri bazı bayilerinin diğer istasyonların aşırı rekabetten zarar görmesini engellemek, haksız rekabeti önlemek ve bu sektöre yatırım yapmış kimselerin istasyon masraflarının çıkarılmasını sağlamak adına yapıldığı..." ifadelerine yer verdiği, yürütülen ön araştırma sürecinde ayrıca, internette yapılan araştırmalar sırasında ulaşılan, yerel basın-yayın organlarından Kahta Gündem (www.kahtagundem.com) isimli internet sitesinde yer alan " Uslu; İlimizde Akaryakıt Sektörü sıkıntılı" başlıklı ve 24.8.2014 tarihli haber içeriği ile Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası E-Bülteni adlı yayının " Akaryakıt Sektörünün Sorunları ATSO'da Masaya Yatırıldı" başlıklı yazıda "Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde 5. Meslek grubuna mensup akaryakıt sektörünün sorunlarının ele alındığı bir toplantı düzenlendi. 5. Meslek grubuna mensup Tüplü Gaz bayileri , sektörel sorunlarını konuşmak ve çözüm üretmek üzere ticaret ve sanayii odası öncülüğünde bir araya geldiler. ATSO yönetim kurulu başkanı Mustafa Uslu burada yaptığı konuşmasında, akaryakıt sektörünün Adıyaman da en sıkıntılı sektörlerden biri olduğunu, Aranızda olan rekabetten çok müzdarip olduğunu ifade ettiği, Bayiler arasında uçurum fiyat farkının olduğunu belirrttiği..." haber içeriğinde birbiri ile örtüşen ifadelere yer verildiği, ATSO'nun 20.8.2014 tarih ve 2013-2017/65 Karar No'lu Yönetim Kurulu Karar defterinin 6. Maddesinde " 6- odamızda kayıtlı 5. Meslek grubuna kayıtlı bulunan akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin sorunlarını dinlemek ve çözüm yollarını ve önerilerini dinlemek üzere 21.8.2014 tarihinde odamızda bir toplantı düzenlenmesine, sektör mensuplarının davet edilmelerine,..." ifadelerine yer verildiği ve soruşturma kapsamında rekabeti kısıtlama amacı tespitlerine yer verilen anlaşmanın yapıldığı toplantıya davacı şirketi temsilen Şirket Müdürü Zeynal Yücel'in katıldığını gösteren toplantı esnasında çekilen fotoğraflara soruşturma dosyası kapsamında 1 nolu resmin 4. Numarasında olduğu anlaşılmaktadır.

Soruşturma raporu ve ekleriyle dosyada mevcut tüm bilgi, belge ve deliller birlikte değerlendirildiğinde; soruşturma konusu LPG satış bayilerinin otogaz perakende satışlarının birlikte belirlenmesi konularında piyasada rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan anlaşma ve uyumlu eylem içerisinde buldukları, piyasaya yönelik kararların uyum ve müzakere içinde beraberce alınmasına yönelik irade mutabakatı doğrultusunda hareket ettikleri, bu mutabakat kapsamında kararlaştırılan hususların hayata geçirildiğinin iktisadi analiz ve grafiklerle sabit olduğu dikkate alındığında, söz konusu anlaşma ve uyumlu eylemlerin tarafı olan davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal ettiği sonucuna varıldığından, bu eylemlerinin karşılığı olarak davacı hakkında 56.812,82 TL idarî para cezası uygulanmasına ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının, eksik inceleme ve araştırma iddiasına gelince kurul tarafından ilk inceleme akabinde ön inceleme ve son olarak da soruşturma aşamasını uygulayarak tüm bu süreçlerde davacıya ve dava dışı şirketlere ait bilgi belgelerin istenmesi ve yerinde incelemeler yapılması,konuya ilişkin tüm delillerin toplanarak ilgililerin ifadesine başvurulması karşısında davacının bu iddiasına da itibar edilmesi hukuken mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 232,30 TL

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1309
KARAR NO : 2019/880

yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 2.075,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta avansının karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren otuz (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere 26/04/2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
SADIK AKGÜL
38001

Üye
SILA ÖKTEN
207518

Üye
AHMET ÇAVDAR
216716

YARGILAMA GİDERLERİ		
Başvurma Harcı	:	35,90 TL
Karar Harcı	:	35,90 TL
YD Harcı	:	59,10 TL
Vekalet Harcı	:	5,20 TL
Posta Masrafı	:	96,20 TL
TOPLAM	:	232,30 TL

ASLI GİDERİDİR

